

Риёзус солиҳийн шарҳи / Риёзус солиҳийн шарҳи / 192-ҳадис

192 – الثَّانِي: عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَا مِنْ نَبِيٍّ بَعَثَهُ اللَّهُ تَعَالَى فِي أُمَّةٍ قَبْلِي إِلَّا كَانَ لَهُ مِنْ أُمَّتِهِ حَوَارِيُونَ وَأَصْحَابٌ يَأْخُذُونَ بِسُنَّتِهِ وَيَقْتَدُونَ بِأَمْرِهِ، ثُمَّ إِنَّهَا تَخْلُفُ مِنْ بَعْدِهِمْ خُلُوفٌ يُقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ، وَيَفْعَلُونَ مَا لَا يُؤْمَرُونَ، فَمَنْ جَاهَدَهُمْ بِيَدِهِ فَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَمَنْ جَاهَدَهُمْ بِلِسَانِهِ فَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَمَنْ جَاهَدَهُمْ بِقَلْبِهِ فَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَلَيْسَ وَرَاءَ ذَلِكَ مِنَ الْإِيمَانِ حَبَّةٌ حَرْدَلٍ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ. [50].

192. Ибн Масъуд розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам шундай дедилар: **«Аллоҳ мендан олдинги бирор умматга юборган набий борки, албатта ўз уммати ичидан унинг суннати тутадиган, ишига эргашадиган ҳаворийлари ва саҳобалари бўлган. Сўнгра уларнинг кетидан ёмон авлод қолган. Улар қилмаган ишини гапирар, ўзларига буюрилмаган нарсани қилишар эди. Ким уларга қарши қўли билан курашса, у мўминдир. Ким уларга қарши тили билан курашса, у мўминдир. Ким уларга қарши қалби билан курашса, у мўминдир. Шундан кейин ханталнинг* уруғича ҳам иймон йўқ».**

Имом Муслим ривояти.

Шарҳ: Ҳадиснинг давомида қуйидаги сўзлар бор:

Абдуллоҳ ибн Умарга бу ҳадисни айтиб берган эдим, рад этди. Ибн Масъуд келиб, Қанога* тушганида Абдуллоҳ ибн Умар уни кўргани бирга боришимни талаб қилди. Мен у билан бирга жўнадим. Ўтирганимизда Ибн Масъуддан мана шу ҳадис ҳақида сўрадим. Шунда у буни худди мен Ибн

Умарга айтиб бергандек қилиб айтиб берди».

Уламоларнинг айтишича, Ибн Умар розияллоҳу анҳумо баъзилар бунинотўғри тушуниб, фитна ва урушга сабаб бўлмасин, деган маънода мазкур ҳадисни рад қилган.

(Ровий) Солиҳ айтади: «Шунга ўхшаш ҳадис Абу Рофеъдан ҳам ривоят қилинган».

* Хантал – майда сариқ гулли, қўзоқ мевали ўсимлик; горчица.

* Қано – Мадина водийларидан бири.

Манба: hadis.islom.uz

